Eduskunnan hallintovaliokunta, HaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 28.4.2026

Hätäkeskuslaitoksen lausunto Valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027—2030

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Hätäkeskuslaitokselta kirjallista lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa. Hätäkeskuslaitos toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Hätäkeskuslaitos on tuonut perustelumuistiossaan julkisten talouden suunnittelun valmistelussa sisäministeriölle esiin seuraavat asiat. Hätäkeskuslaitos on esittänyt kehysrahoituksen huomioon ottamista toimitilojen muuttokustannuksiin sitten, kun ne ovat ajankohtaisia. Hätäkeskuslaitos tulee hakemaan muuttoihin 3,5 milj. euron kehyslisäystä vuodesta 2030 lähtien. Yhden toimipisteen muuttokustannus on tämän hetken arvion mukaan 0,7 milj. euroa. Ensimmäinen muutto toteutuu vuonna 2030 (Turun toimipiste). Muuttokustannusten lisäksi Hätäkeskuslaitos pyytää huomioimaan seuraavat toimintaan kohdistuvat muutokset ja riskit vuosille 2027-2030:

- Hätäkeskuslaitoksen ICT- projektit
- VIRVE 2 varaverkkokustannukset
- Yleinen kustannusten nousu
- Henkilöstö

Hätäkeskuslaitoksen määrärahataso on laskeva mutta samaan aikaan Hätäkeskuslaitoksen on toteutettava yllä mainittuja kokonaisuuksia. EU-lainsäädännön mukaiset ICT-hankkeet kuten reaaliaikainen tekstinsyöttö (RTT) ja seuraavan sukupolven eCall-ratkaisu (NGeCall) on pakko toteuttaa. Samoin VIRVE 2 -järjestelmälle on oltava jonkinlainen varaverkkojärjestelmä varautumisen näkökulmasta. Näihin Hätäkeskuslaitos ei nyt ole esittänyt lisärahoitusta valtion talouden yleisen tilanteen ja suhteellisen suuren siirtyvän erän takia. Hätäkeskuslaitoksen siirtyvä erä on muodostunut siitä, että hankkeet ovat viivästyneet mutta ne on kuitenkin toteutettava.

Hätäkeskuslaitos on sitoutunut valtionhallinnon yhteishankkeisiin toimitilojen osalta tässä vaiheessa Turun ja Kuopion osalta. Näissä ollaan siirtymässä kalliosuojatiloihin suunnitelman mukaan 2030 Turussa ja 2031 Kuopiossa. Nykyisten tilojen peruskorjaus vaatisi väistötilojen rakentamisen, eikä nykyisiä tiloja pystytä korjaamaan nykyaikaisen hätäkeskustoiminnan vaatimusten tai nykyisen uhkakuvan vaatimusten mukaiseksi, jolloin ainoaksi tarkoituksenmukaiseksi vaihtoehdoksi jää korvaavien valtion taseessa olevien tilojen hankkiminen, jolloin tiloihin siirtyminen on mahdollista ilman kalliita väliaikaisia väistötiloja. Tämä vähentää sekä lähivuosien, että pidemmän aikavälin kustannuksia merkittävästi. Vaiheistettu toimitilahanke jatkuu

Hätäkeskuslaitos
Nödcentralsverket
hatakeskuslaitos@112.fi

Osoite
PL 112, FI-28131 PORI
etunimi.sukunimi@112.fi

Adress
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG
fornamn.efternamn@112.fi

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112
112.fi

vuoteen 2038 saakka, jolloin hätäkeskukset Keravaa lukuun ottamatta on siirretty korvaaviin tiloihin. Keravan luolastossa jatketaan toimintaa vaiheittaisen peruskorjauksen jälkeen. Keravan peruskorjauksen kustannukset ja niiden jakautuminen on vielä avoinna.

Vuokrakustannukset eivät tule uudistuksen takia nousemaan merkittävästi nykyisestä mutta muuttokustannukset ovat n. 700 000 euroa per keskus. Muuttokustannukset muodostuvat toimittajien suunnittelutöistä, muuttojen teknisestä toteutuksesta, päivystyspöytien asennuksista, suunnittelutyöpajoista matkakustannuksineen, laitehankinnoista sekä operaattoriskustannuksista.

Hätäkeskuslaitos on arvioinut, että ICT-kustannukset nousevat vuosittain 7%, muut menot 4% ja vuokrakustannukset 4%. Hinnankorotukset ovat laskelmissa maltillisia. Yleisestä taloustilanteesta aiheutuen toimittajilla voi olla painetta korottaa huomattavasti hintojaan. Muun muassa Valtori ja Erillisverkot ovat jo ilmoittaneet merkittävistä hinnankorotuksista. Näillä kustannusnousuprosenteilla arvioituna Hätäkeskuslaitoksella tulee olemaan rahoitusvajetta vuonna 2028 n. 865 000 euroa, vuonna 2029 n. miljoona euroa, vuonna 2030 n. 2,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2031 n. 8 miljoonaa euroa. Näissä laskelmissa ei vielä ole mukana hallituksen budjettiriihessä päättämät lisäsäästöt, jotka selviävät todennäköisesti tällä viikolla.

Hätäkeskuslaitos on aloittanut tuottavuusohjelman toimenpiteet mutta on selvää, että edellä mainitun mittaluokan säästöt ovat hankala saavuttaa siten, että ne eivät vaikuttaisi palvelutasoon. Hätäkeskuslaitos on tuonut esiin päivystyshenkilöstön määrän laskemisen n. 5 henkilötyövuodella vuosittain nykyisellä koulutusmäärällä. Syksyllä alkaa yksi ylimääräinen kurssi, josta opiskelijat valmistuvat vuoden 2027 lopussa. Näyttää kuitenkin siltä, että nykyisellä määrärahatasolla ei ole mahdollista palkata lisää päivystäjiä. Tämä vaikuttaa suoraan palvelutasoon riippuen siitä, miten hätäpuheluiden määrät kehittyvät.

Hätäkeskuslaitoksen ylijohtaja Taito Vainio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 04.05.2026 klo 09:30. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu	Hallintovaliokunta
Tiedoksi	Hätäkeskusalueiden johtajat Hätäkeskusten päälliköt Hätäkeskuslaitoksen hallinto- ja tukipalveluosasto Hätäkeskuslaitoksen yksiköt

Hätäkeskuslaitos
Nödcentralsverket

hatakeskuslaitos@112.fi

Osoite
PL 112, FI-28131 PORI

etunimi.sukunimi@112.fi

Adress
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

fornamn.efternamn@112.fi

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

www.112.fi